

Stanovisko generální advokátky Soudního dvora

Laily Medina

ve věci C-449/25 | Serviciul pentru Imigrări al județului Bihor (Partnerství)

TISKOVÁ ZPRÁVA č. 129/26

V Lucemburku dne 17. září 2026

Generální advokátka L. Medina: Samotný výkon práva na volný pohyb bez zřízení skutečného pobytu v jiném členském státě nestačí k tomu, aby partnerovi občana Unie, který je státním příslušníkem třetí země, vzniklo odvozené právo pobytu podle unijního práva

Odmítnutí přiznat odvozené právo pobytu ze strany členského státu nespadá do působnosti ustanovení unijního práva týkajících se občanství, pokud občan Unie nikdy nežil v členském státě, v němž bylo uzavřen občanský svazek, a pokud neexistuje žádný vztah závislosti na partnerovi, který je státním příslušníkem třetí země

V roce 2024 vycestovala rumunská občanka do Itálie pouze za účelem uzavření občanského svazku se svou britskou partnerkou. Rumunská občanka se krátce poté vrátila do Rumunska. V té době pobývaly obě v Rumunsku a Austrálii a žádná z nich nepobývala v Itálii. O šest měsíců později, v roce 2025, její partnerka, britská občanka, vstoupila na území Rumunska, aby tam žila. Přibližně tři měsíce po svém příjezdu podala žádost o prodloužení práva přechodného pobytu v Rumunsku za účelem sloučení rodiny. Tato žádost byla zamítnuta s odůvodněním, že rumunské právo neuznává občanské svazky mezi osobami stejného pohlaví a britská občanka nesplňovala podmínky stanovené rumunskými právními předpisy upravujícími sloučení rodiny¹. Proti rozhodnutí o navrácení podala žalobu k předkládajícímu soudu, jímž je Odvolací soud v Oradei (Rumunsko). Tento soud položil Soudnímu dvoru otázku, zda čl. 21 odst. 1 SFEU brání Rumunsku tomu, aby odmítlo přiznat právo pobytu státnímu příslušníkovi třetí země, s nímž uvedený občan Unie uzavřel občanský svazek podle práva jiného členského státu, v němž ani jeden z nich nepobýval, a to z důvodu, že rumunské právo neuznává partnerství osob stejného pohlaví.

Ve svém dnešním stanovisku **navrhuje generální advokátka L. Medina, aby Soudní dvůr rozhodl, že dotčená situace nespadá do působnosti ustanovení Smlouvy týkajících se občanství, konkrétně článku 20 a čl. 21 odst. 1 SFEU.**

Pokud jde o čl. 21 odst. 1 SFEU, generální advokátka připomíná, že **toto ustanovení přiznává občanům EU právo na volný pohyb** a že **jakékoli právo pobytu rodinného příslušníka třetí země vyplývá** z této uplatněné svobody. Generální advokátka rovněž zdůrazňuje, že skutkové okolnosti této věci představují situaci, kdy se občan Unie po výkonu práva na volný pohyb vrací do členského státu, jehož je státním příslušníkem, a snaží se tato práva uplatnit za účelem získání práva pobytu pro partnera, který je státním příslušníkem třetí země (**situace „vycestování a návratu zpět“**) [situace „U-turn“]. Ačkoli **směrnice 2004/38 takové situace „vycestování a návratu zpět“ neupravuje**, podmínky pro přiznání odvozeného práva pobytu v hostitelském členském státě státnímu příslušníkovi třetí země, který je rodinným příslušníkem občana Unie, **by se měly použít obdobně**, jelikož v obou případech právě občan Unie uplatnil právo na volný pohyb a je referenční osobou, pokud jde o takové odvozené právo.

Aby podle unijního práva vzniklo odvozené právo pobytu v situaci „vycestování a návratu zpět“, musí být splněny dvě kumulativní podmínky. Zaprvé občan Unie musel mít skutečný pobyt v jiném členském státě v souladu s podmínkami stanovenými v článku 7 nebo článku 16 směrnice 2004/38. Zadruhé během tohoto skutečného pobytu musel být rozvinut nebo upevněn rodinný život.

Vzhledem k tomu, že v projednávané věci si rumunská občanka nezřídila skutečný pobyt v Itálii – členském státě, v němž

byl uzavřen občanský svazek s britskou občankou a do Itálie cestovala pouze za účelem uzavřít občanský svazek a následně se okamžitě vrátila do Rumunska, **podmínka „skutečného pobytu“ podle článků 7 a 16 směrnice 2004/38 není splněna.**

Kromě toho **nebyl rozvinut nebo upevněn rodinný život v Itálii** ve smyslu stanoveném v rozsudku O.a B². V okamžiku uzavření občanského svazku měla rumunská občanka bydliště v Rumunsku a její partnerka měla bydliště v Austrálii, přičemž přicestovala do Rumunska teprve asi o šest měsíců později. V Itálii tedy nikdy neprobíhal společný rodinný život. **Druhá kumulativní podmínka tedy rovněž není splněna.** Ačkoli uzavření občanského svazku představuje právně významný úkon, není rovnocenné se společným soužitím jako rodina v hostitelském členském státě.

Pokud jde o článek 20 SFEU, generální advokátka uvádí, že **mezi rumunskou občankou a její partnerkou neexistuje vztah závislosti uznáný v judikatuře Soudního dvora.** Minimální podmínka stanovená v této judikatuře³, která vyžaduje, aby odmítnutí udělit povolení k pobytu donutilo občana Unie opustit území EU jako celek, není v tomto případě splněna.

Generální advokátka proto dospěla k závěru, že **Listina základních práv se v této věci neuplatní,** jelikož situace nespadá do působnosti unijního práva; jakákoli ochrana práva žalobkyně na rodinný život se proto musí uplatnit na základě Evropské úmluvy o lidských právech.

Generální advokát proto navrhuje, aby Soudní dvůr odpověděl tak, že článek 20 a čl. 21 odst. 1 SFEU, ve spojení se směrnicí 2004/38 použitou obdobně, musí být vykládány v tom smyslu, že nebrání orgánům členského státu, jehož je občan Unie státním příslušníkem, aby odmítly přiznat právo pobytu na území tohoto členského státu státnímu příslušníkovi třetí země, s nímž tento občan Unie uzavřel občanský svazek podle práva jiného členského státu, a to z důvodu, že právo členského státu, jehož je občan Unie státním příslušníkem, neuznává občanské svazky osob stejného pohlaví.

Pro úplnost generální advokátka nastínila alternativní analýzu v případě, že by Soudní dvůr konstatoval použitelnost unijního práva. Rumunská ustanovení, která vyžadují doklad o předchozím pobytu v jiném členském státě, přičemž stanoví podmínku společného dítěte a celkově odmítají uznání zahraničních partnerství osob stejného pohlaví, by byla podle všeho v takovém případě neslučitelná s unijním právem.

UPOZORNĚNÍ: Soudní dvůr není stanoviskem generálního advokáta vázán. Úlohou generálních advokátů je zcela nezávisle navrhnout Soudnímu dvoru právní řešení věci, která jim je přidělena. Soudci Soudního dvora začínají nyní v uvedené věci rozhodovat. Rozsudek bude vydán později.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie.

Tribunál je příslušný rozhodovat o žádostech o rozhodnutí o předběžné otázce, které spadají výlučně do oblastí (1): společný systém daně z přidané hodnoty (DPH), (2) spotřební daně, (3) celní kodex, (4) sazební zařazení zboží do kombinované nomenklatury, (5) náhrady a pomoc cestujícím v případě odepření nástupu do dopravního prostředku nebo zpoždění nebo zrušení dopravní služby nebo (6) systém pro obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů. Soudní dvůr je příslušný rozhodovat o všech ostatních žádostech o rozhodnutí o předběžné otázce.

Ani Soudní dvůr, ani Tribunál nerozhodují ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora nebo Tribunálu. Toto rozhodnutí je stejně závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr. Popis skutkového stavu a právního rámce se vztahuje k rozhodné době a vychází ze spisu v dané věci.

[Úplné znění](#) stanoviska je zveřejněno na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Traian Moga ☎ (+352) 4303 3732.

Obrazové záznamy z přednesení stanoviska jsou dostupné na [Curia Web TV](#) a na [European Broadcasting Service](#) ☎ (+32) 2 2964106.

Zůstaňte ve spojení!

¹ Článek 83 odst. 1 a čl. 88 odst. 1 a 3 písm. b) nařízení vlády s mocí zákona č. 194/2002.

² Rozsudek ze dne 12. března 2014, O. a B., [C-456/12 a C-457/12](#) (viz rovněž tisková zpráva [č. 32/14](#))

³ Viz např. rozsudek ze dne 8. března 2011, Ruiz Zambrano, [C-34/09](#) (viz rovněž tisková zpráva [č. 16/11](#)).